

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Test 1

1. Bu testte 13 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Sözcüğün gerçek anlama bağlı olarak işlevsel ve fiziksel benzerlikten dolayı kazandığı yeni anlama yan anlam (yakıştırmaca) denir.

Buna göre aşağıda verilen cümlelerin hangisinde yan anlam yoktur?

- A) Benim yetiştirdiğim öğrenciler daha başarılı.
- B) Defterinde bir yaprak koparıp arkadaşına uzattı.
- C) Dilinden Vanlı olduğu hemen anlaşılıyordu.
- D) Bu dalda başarılı olabileceğimi sanıyorum.
- E) Kanadı kırık kuş bahçede can çekişiyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden daha fazla kelimenin kökü eşsesli(sesteş) tir?

- A) Al bir ata binip düşler ülkesine doğru yol aldım.
- B) Saçıma düştü aklar yanarım kimseler bilmez.
- C) Suçlular yaşamları boyunca kendilerini yargılar.
- D) Yüzündeki minnacık ben, beni benden almıştı.
- E) Yaşam, içinde siyah da bulunan bir gökkuşağıdır.

3. "Bir sanatçı kendini eleştirmeyi öğrendiği gün ayakta kalmayı başarmış demektir." Cümlesine altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yaşam tüm güzelliklerinin yanında olumsuzlukları da barındırır.
- B) Denemelerindeki anlatımsal yoğunluk okurlarını düşünmeye yönlendiriyor.
- C) Yazı işçileri özeleştiriy yapmaya başladığında geleceğe kalmayı başarmış demektir.
- D) Genç sanatçı, son eserinde yalnızlığın insan ruhunda açtığı yaraları ele almış.
- E) Her insan kendine yaptığı yolculuklardan, yeni haberlerle döner.

4. Kendimi bildim bileli bu tür hataları yapmaktan geri kalmıyoruz.

Altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Sizinle karşılaştığım günü dün gibi hatırlıyorum.
- B) Türkiye, her bakımda güçlü bir ülkedir.
- C) Kimi insanlar yokluktan çöplükteki yiyecekleri yiyor.
- D) Bu adamı çocukluğumdan beri tanıyorum.
- E) Bu kadar rahat okunan bir roman hatırlamıyorum.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklayıcısıyla birlikte kullanılmıştır?

- A) Böyle konuşup da adamın damarına basmayın lütfen.
- B) Ağzıyla kuş tutsa bu kararda vazgeçmeyeceğimi biliyor.
- C) Arkadaşını gözüm bir yerden ısıyor ama nerden?
- D) Siz neyi tartışıyorsunuz ki atı alan Üsküdar'ı geçti.
- E) Adam bu işe küçük yaşlarda başlayıp ustalaşmış, çekirdekten yetişmiş.

6. Hiçbir hekim, soğuk bakışların kadar acımasız kullanmadı neşterini.

Yukarıdaki altı çizili söz grubunda görülen anlam olayı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Karanlık geceden nur oldu aşkın Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.
- B) Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden Birçok seneler geçti dönen yok seferinden
- C) Her gün bu kadar güzel mi bu deniz? Böyle mi görünür gökyüzü her zaman?
- D) Allah'ım insanda ne var Gözyaşından daha güzel?
- E) Dokundu ruhuma kara yelin acı elleri. Tatlı sözleri beni mutlu etmeye yetmedi

7. Aşağıdakilerin hangisinde dizeler ile ayraç içindeki mecaz çeşitleri uyuşmamaktadır?

- A) Bin yıldan uzun bir gecenin bestesidir bu
Bin yıl sürecek zannedilen kar sesidir bu.
(Kişileştirme)
- B) Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür. (Mübalağa)
- C) Ara verdim bundan böyle çılgınlıklara
Tatlı sözlerle seslenmeye başladı aynalar
(Duyu Aktarması)
- D) Anılardan silmeyin beni dostlar
Dünyaya benden selam olsun (Ad Aktarması)
- E) İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece. (Dolaylama)

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde aynı sözcük hem gerçek hem de mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Renkli kişiliğiyle ve renkli kıyafetiyle herkesi kendine hayran bıraktı.
- B) Bizi sıcak karşılayan Cemal Bey, sıcak çorbasıyla içimizi de ısıttı.
- C) Basit insanlar basit sorunları bile çözmekten acizdirler.
- D) Bu elbise seni hiç açmamış fakat bu konuyu bir daha açmayacağıma söz verdim.
- E) Çocuklarımız bahçede saklambaç oynuyor olabilir ama talih hâlâ bizimle oynuyor.

9. Aşağıdaki cümlelerde hangisinde karşıt bir durum vardır?

- A) Gülen ayvım, ağlayan narımsın
Kadınım, kısağım, karımsın.
- B) Karanlık geceden nur oldu aşkın
Ağlarım hatıra geldikçe gülüştüklerimiz.
- C) Komşular kanlı bıçaklıysa bile
Saksılar sevgi duyar pencereden pencereye.
- D) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kanattığını.
- E) Beni öldürmeye ve yaşatmaya
O baygın gölgeli bakışlar yeter.

10. Derdim çoktur, hangisine yanayım
Bugünkü trene yetişmesek yandık.
Uçağa yetişmesek biletlelerimiz de yanacak.
Güneşte beklemekten çocuğun kolları yanmış.
Dünkü yangından ne yazık ki bütün ev yanmış.
Bu yılki meyvelerimiz güzel yanmış.
“Sözcükler toplumsal yaşamdaki gelişmeler sonucu zamanla anlam genişlemesine uğrar ve cümlede değişik anlamlar kazanır.”

Buna göre yukarıdaki cümlelerde geçen “yanmak” sözcüğü kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) III. B) IV. C) V. D) VI. E) VII.

11. I . Bugünün işini yarına bırakma.
II . Tatlı dil yılanı deliğinde çıkarır.
III. İti an çomağı hazırla.
IV. Ayağını yorganına göre uzat.
V . Yerin kulağı vardır.

Yukarıdaki atasözlerin hangisinde doğrudan bir öğüt verme anlamı yoktur?

- A) I. ve II.
B) V. ve III.
C) III. ve IV.
D) II. ve V.
E) IV. ve V.

12. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi hem gerçek hem mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
B) Bugünün işini yarına bırakma.
C) Bir çiçekle yaz gelmez.
D) Akıllı düşman akılsız dosttan hayırlıdır.
E) Üzüm üzümüne baka baka kararır.

13. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi kuruluş bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yaşlı kadın ağlaya sızlaya dışarı çıktı.
B) Arkadaşlar, sizde akıl fikir yok mu?
C) Onda yalan yanlış bilgi çoktur.
D) Kimseden ses seda çıkmadı.
E) Bu iş de er geç biter, diyor.